

Vývoj zahraničního obchodu v prosinci 2008

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění vývoz snížil o 7,8 %, zatímco dovoz vzrostl o 0,1 %. Trend vývoje ukazuje na pokles vývozu o 3,5 % a dovozu o 1,4 %.

Meziročně v běžných cenách klesl vývoz o 13,4 % a dovoz o 8,2 %, což představuje největší prosincový meziroční pokles od roku 1994. Vývoz i dovoz klesají již třetí po sobě jdoucí měsíc. Prosinec 2008 měl oproti stejnému měsíci předchozího roku o 2 pracovní dny více. Vlivem mírného posílení koruny vůči euru a oslabení vůči dolaru byl patrný nižší pokles zahraničního obchodu v přepočtu na eura (vývoz o 12,8 % a dovoz o 7,5 %) než v dolarovém vyjádření (vývoz o 19,8 % a dovoz o 15,0 %).

Obchodní bilance skončila schodkem 11,8 mld. Kč, což je v meziročním srovnání o 9,0 mld. Kč horší výsledek a nejvyšší prosincový deficit od roku 2003. Obchodní bilance posledního měsíce roku byla v historii České republiky vždy záporná. Se státy EU bylo saldo aktivní 22,9 mld. Kč, se státy mimo EU pasivní 34,7 mld. Kč. K vyššímu pasivu zahraničního obchodu přispěl především pokles přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 7,1 mld. Kč. Prohloubil se deficit v obchodě s minerálními palivy o 2,9 mld. Kč a surovinami o 0,5 mld. Kč. V obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím došlo ke zhoršení bilance o 1,5 mld. Kč (přechodem z aktiva do pasiva). Příznivě na bilanci působilo snížení schodku v obchodě s chemickými výrobky o 1,6 mld. Kč a zlepšení salda (přechodem z pasiva do aktiva) v obchodě s nápoji a tabákem o 1,0 mld. Kč a polotovary a materiály o 0,7 mld. Kč. Bilance obchodu s potravinami a živými zvířaty zůstala zhruba na úrovni prosince 2007.

Celkový vývoz strojů a dopravních prostředků klesl o 20,1 % (o 20,2 mld. Kč). Největší pokles byl zaznamenán u vývozu silničních vozidel (o 10,0 mld. Kč), telekomunikačních zařízení (o 3,4 mld. Kč) a elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 3,2 mld. Kč). Celkový dovoz strojů a dopravních prostředků byl nižší o 16,1 % (o 13,1 mld. Kč), klesl hlavně dovoz silničních vozidel (o 4,6 mld. Kč), elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 2,1 mld. Kč) a strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (o 1,9 mld. Kč). Dovoz minerálních paliv vzrostl o 18,9 % (o 3,4 mld. Kč), zejména v důsledku vyššího dovozu ropy (hodnotově o 34,1 %, naturálně o 58,1 %). Dovoz zemního plynu hodnotově vzrostl o 66,4 %, naturálně klesl o 1,2 %.

Z teritoriálního hlediska kleslo kladné saldo se státy EU o 2,9 mld. Kč, se státy mimo EU se schodek zvýšil o 6,1 mld. Kč. Přebytek vzrostl v obchodě s Německem o 2,0 mld. Kč, Nizozemskem o 1,4 mld. Kč, Slovenskem o 1,1 mld. Kč a Rakouskem o 1,0 mld. Kč. Schodek se snížil v obchodě s Japonskem o 1,7 mld. Kč a Spojenými státy o 0,6 mld. Kč. Deficit se prohloubil v obchodě s Čínou o 2,8 mld. Kč a Ruskem o 2,1 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Norskem o 1,7 mld. Kč, Španělskem o 1,4 mld. Kč, Maďarskem a Itálií (shodně o 1,2 mld. Kč). Přebytek klesl v obchodě se Švédskem o 1,2 mld. Kč a Belgií o 1,0 mld. Kč.

V **roce 2008** v porovnání s předchozími dvanácti měsíci klesl vývoz o 0,7 % a dovoz vzrostl pouze o 0,1 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 69,4 mld. Kč, které bylo meziročně o 18,5 mld. Kč nižší. Příznivě se vyvíjela bilance obchodu se stroji a dopravními prostředky (růst aktiva o 15,6 mld. Kč), polotovary a materiály (vzestup přebytku o 8,9 mld. Kč), nápoji a tabákem (zlepšení bilance o 5,0 mld. Kč přechodem z pasiva do aktiva), potravinami a živými zvířaty (snížení deficitu o 4,4 mld. Kč), a chemickými výrobky (pokles schodku o 4,3 mld. Kč). Prohloubením deficitu se zhoršila bilance obchodu s minerálními palivy o 41,8 mld. Kč a aktivum kleslo u bilance obchodu s průmyslovým spotřebním zbožím o 10,9 mld. Kč a surovinami o 3,4 mld. Kč.

Z teritoriálního hlediska byl přebytek obchodní bilance se státy EU vyšší o 71,1 mld. Kč, se státy mimo EU schodek obchodu vzrostl o 89,6 mld. Kč. Kladné saldo se zvýšilo v obchodě s Německem o 25,6 mld. Kč, Francií o 9,5 mld. Kč, Polskem o 8,8 mld. Kč, Slovenskem o 7,6 mld. Kč, Rakouskem o 5,6 mld. Kč a Rumunskem o 3,8 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Nizozemskem o 18,9 mld. Kč. Prohloubil se schodek obchodu s Ruskem o 29,4 mld. Kč, Čínou o 25,6 mld. Kč, Ázerbájdžánem o 5,0 mld. Kč a Kazachstánem o 4,8 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Norskem o 7,8 mld. Kč a přebytek klesl v obchodě se Španělskem o 6,2 mld. Kč, Maďarskem o 4,5 mld. Kč a Belgií o 4,2 mld. Kč.

Podle sdělení Generálního ředitelství cel byly získány údaje od 95,9 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat.

Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti (s roční hodnotou obchodu se státy EU nižší než 4 mil. Kč u odeslaného a 2 mil. Kč u přijatého zboží), a za firmy, které nesplnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dopóčtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a dat vykázaných v daňových přiznáních.